Nr. 2567.

CURRENDA VII.

A. D. 1874.

N. 2566.

Jam aliquoties evenit, ut constituti a Nobis ad interveniendum in variis negotiis delegati sub vario praetextu alios in sui locum *subdelegaverint*, quin speciale ad hoc mandatum a Nobis expetierint aut abtinuerint. Consequentia ejusmodi agendi rationis erat talis, ut actus ab illegitimo subdelegato praesumpti, a respectivis instantiis tamquam nulli et irriti habiti fuerint, negotiumque cum detrimento Ecclesiae vel quorum interfuit, in diuturnum traheretur.

Fine occurrendi in posterum ejusmodi difficultatibus, et illegitimo procedendi modo, revocamus in memoriam constitutiones S. Canonum de officiis et potestate delegatorum, quorum vigore hi tantum gaudent potestate alios in sui locum delegandi, qui *ordinaria* pollent jurisdictione et auctoritate; (Innoc. III c. 28 de offic. et potest. jud. deleg. I 29. ex a. 1206.) qui autem ab his delegati constituuntur, nullatenus alios *subdelegare* possunt, nisi in mandato delegationis specialem ad hoc (c. e. subdelegandi) facultatem obtinuerint, aut specialiter serius eam exoraverint et impetraverint; nam solummodo a Summo Pontifice delegati alios subdelegare possunt. (Alex. III c. 3. de offic et potest. jud. deleg. I. 29. ex a 1166. et Greg. IX. c. 43. ibid. eod.)

His præmissis statuimus, ut P. T. Decani vel quicumque alii ad negotium aliquod a Nobis delegati fuerint partem sibi commissam in propria persona peragant, nullatenus vero alios subdelegent, nisi specialem ad subdelegandum facultatem obtinuerint.

Idem etiam observandum venit, si duo delegati qua *tales* ad negotinm aliquod constituti fuerint.

Poterunt tamen delegati alium actuarium seu scriptorem in locum illius, qui a Consistorio designabitur eligere, verum tamen e gravi et rationabili causa.

E Consistorio Episcopali, Tarnoviae 20. Maji 1874.

Nr. 1962.

W Bielinach parafii położonej na pograniczu Królestwa, dyecezyi Przemyskiej wystawionej zewsząd na wpływ szkodliwy, stanął domek klasztorny pod wezwaniem ś. Józefa dla zakonnych sióstr ś. Dominika, których celem jest: oddanie się na usługi duchowne parafian

a mianowicie nauczania dzieci, pielęgnowania chorych, i dopomagania konającym do szczęśliwej śmierci.

Celem dokończenia budowy klasztoru i kaplicy i uzyskania funduszu odwołują się rzeczone siostry do wspaniałomyślności ofiarodawców, i ofiarują im obrazek ś. Józefa. Za najmniejszą ofiarę 20 cent. w. a. nabywa się prawo fundatora i zostaje się wpisanym w księgę fundacyjną klasztoru.

Co roku odprawiać się będą cztery Msze św. śpiewane za Fundatorów żyjących a jedna Msza ś. za Fundatorów zmarłych przez 15. lat. Oprócz tego zgromadzenie przystąpi w czasie nabożeństwa do komunii św. za każdym razem, i odśpiewa w chórze Salve Regina.

Polecamy Wielebnemu Duchowieństwu zbieranie dotyczących ofiar, i załączamy do tej kurendy obrazki jak powyżej ś. Józefa do rozprzedania. Zebraną kwotę zechcą Wielebni ks. Dziekani z dotyczących dekanatów do Konsystorza odesłać.

Z Konsystorza biskupiego Tarnowskiego 3. Czerwca.

Nr. 1644.

Podajemy poniżej do wiadomości Wieleb. duchowieństwu z dziennika ustaw i rozporządzeń krajowych dla królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielk. księstwem Krakowskiem ustawę o założeniu i wewnętrznem urządzeniu ksiąg hipotecznych, celem obeznajmienia się z tą zbawienną i nader pożądaną instytucyą, tak dla swoich spraw, jak i dla udzielenia rady i potrzebnego wyświecenia parafian, ile razy tego potrzeba będzie.

Dziennik ustaw i rozporządzeń krajowych

dla

Królestwa Galicyi i Lodomeryi wraz z Wielkiem Księstwem Krakowskiem.

Rok 1874. Wydano i rozesłano dnia 28. Kwietnia 1874. **Część XIX.**

Nr. 29.

Ustawa

względem założenia i wewnęcznego urządzenia ksiąg hypotecznych (gruntowych dla Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem księstwem Krakowskiem.

Za zgodą Sejmu krajowego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, postanawiam co następuje:

1. Postanowienie ogólne.

§. 1.

W Królestwie Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem założone będą księgi hypoteczne (gruntowe).

Księgi te założone będą z urzędu dla wszystkich miejscowości, dla których nie istnieją księgi publiczne jako hypoteczne uważać się mające; dla miejscowości zaś, dla których wspomniane księgi istnieją, o tyle, o ile księgi tam prowadzone nie odpowiadają wymogom niniejszej ustawy.

§. 2.

Do ksiąg hypotecznych wpisane będą wszelkie nieruchomości i prawa za nieruchomości poczytane. (§. 298 u. c.)

Wyjętemi są jednak ruchomości:

1. które stanowią dobro publiczne (§. 287. u. c.).
2. które są w posiadaniu przedsiębiorstwa kolei żelaznej i do ruchu kolejowego służą;
3. nieruchomości stanowić mające przedmiot ksiąg górniczych.

2. Urządzenie wewnętrzne ksiąg hypotecznych.

A. Księga główna.

§. 3.

Wykazy hypoteczne posiadłości tabularnych w obrębie jednego sądu kolegialnego jako realnej ich instancyi położonych, tworzą razem jedną księgę główną.

Przy zakładaniu ksiąg hypotecznych te posiadłości za tabularne uważać należy, które w myśl ordynacyi wyborczej dla Sejmu krajowego za dobra ziemskie tabularne poczytane być mogą.

Czy posiadłość uważaną być ma za tabularną, orzeka w razie wątpliwości po zasięgnięciu opinii Namiestnictwa i Wydziału krajowego, co do posiadłości w Galicyi i Lodomeryi położonych, sąd krajowy lwowski, co do posiadłości położonych w okręgu byłego wolnego miasta Krakowa, sąd krajowy krakowski.

Wykazy hypoteczne posiadłości położonych w obrębie miasta, w ktrórem sąd kolegialny będący zarazem instancyą ich realną ma swoją siedzibę, tworzą razem jedną księgę główną. Większe jednak gminy miejskie podzielone być mogą, dla łatwiejszego przeglądu na dzielnice miejscowo odgraniczone a w takim razie utworzoną będzie dla każdej pojedyńczej dzielnicy osobna księga główna.

Wykazy hypoteczne wszystkich innych posiadłości w jednej gminie katastralnej położonych, tworzą razem jedną główną księgę.

W razie potrzeby założone będą księgi dodatkowe dla każdej księgi głównej z osobna.

a) Treść wykazów hypotecznych.

§. 4.

Jeden wykaz hypoteczny obejmować ma w powszechności jedno tylko ciało hypoteczne, wyjątkowo można jednak w księgach hypotecznych, które obejmują posiadłości ziemskie nie tabularne, wciągać do jednego wykazu kilka ciał hypotecznych mniejszej wartości do jednego i tego samego właściciela należących, jeżeli nie ma obawy, by z tego w stanie hypotecznym jaka zawisłość wyniknąć mogła.

§ 5.

Każda posiadłość, będąca całością fizycznie ciągłą, tworzyć może dla siebie osobne ciało hypoteczne.

Połączenie kilku posiadłości do tego samego właściciela należących w jedno ciało hypoteczne wtedy tylko może nastąpić, jeżeli takowe nie są rozmaicie obciążone i także pod względem ograniczeń prawa własności, żadnej między niemi nie ma różnicy, lub jeżeli przeszkody te równocześnie z tem połączeniem usunięte zostaną.

b) Karty wykazu hypotecznego.

§. 6.

Każdy wykaz hypoteczny składa się z karty stanu majątkowego, z karty własności i z karty ciężarów.

§. 7.

Karta stanu majątkowego zawierać będzie wszystkie części składowe ciała hypotecznego i te prawa rzeczowe, które z własnością ciała hypotecznego lub z częścią składową tegoż są połączone.

Oznaczenie części składowych ciała hypotecznego zgadzać się powinno z oznaczeniem takowych w katastrze i na mapie katastralnej.

Jeżeli jakie ciało hypoteczne ma powszechnie znaną nazwę, wyrazić ją należy w napisie karty stanu majątkowego. W napisie tym uwidocznione być ma także, jeżeli ciało hypoteczne znajduje się w stosunku niezupełnej własności.

§. 8.

Jeżeliby stan majątkowy w skutek spisu na innej karcie dokonanego pod względem treści w czemkolwiek zmieniony został, zmiana takowa na karcie stanu majątkowego z urzędu uwidoczniona będzie.

Każdy wpis służebności gruntowej uskuteczniony w wykazie posiadłości służebnej jak niemniej każdą następną zmianę tego wpisu na karcie stanu majątkowego posiadłości uprawnionej z urzędu uwidocznić należy.

§. 9.

Karta własności służy do wpisania praw własności, tudzież owych ograniczeń, którym podlega właściciel pod względem zdolności osobistej w swobodnem zarządzaniu majątkiem.

Oprócz tego uwidocznić należy na tej karcie wszystkie ograniczenia do karty ciężarów zaciągnąć się mające, którym każdy właściciel w rozrządzeniu ciałem hypotecznem lub cześcią tegoż podlega.

§. 10.

Karta ciężarów wyszczególnić ma wszelkie na posiadłości ciężące prawa rzeczowe, tudzież prawa na tych prawach nabyte, dalej prawa odkupu pierwokupna, najmu i dzierżawy, a oprócz tego wszelkie takie ograniczenia w rozrządzeniu całem ciałem hypotecznem lub częścią onegoż, którym podlega każdy właściciel tej obciążonej posiadłości.

§. 11.

Jeżeli w jednym i tym samym wykazie zawartych jest kilka ciał hypotecznych, natenczas wpisy do nich się odnoszące uskutecznione będą na karcie stanu majątkowego dla każdego z tych ciał w odrębnych odstępach z osobna, na dalszych zaś dwóch kartach dla wszystkich ciał hypotecznych w porządku jak po sobie następują.

Każde z tych ciał hypotecznych otrzyma na karcie stanu majątkowego dla szczegółowego oznaczenia liczbę bieżącą, a do oznaczenia tego odwoływać się należy przy wszystkich odnośnych wpisach na karcie ciężarów własności lub na karcie uskutecznić się mających; przy takiem odwołaniu trzeba liczbę odnośną wypisać głoskami.

Jeżeliby które z tych ciał hypotecznych w jednym i tym samym wykazie zawartych do innego wykazu hypotecznego przeniesionem być miało, natenczas przeniesienie to wykonać należy z wszystkiemi wpisami, odnoszącemi się do tego ciała hypotecznego.

c) Rejestra.

§. 12.

Dla każdej księgi głównej utrymywane będą rejestra ciał hypotecznych tudzież osób, dla których i przeciw którym wpisy się uskuteczniają.

B. Zbiór dokumentów.

§. 13.

Dla wszystkich ksiąg głównych jednego i tego samego sądu, utrzymywany będzie

wspólny zbiór dokumentów; jednakże dla księgi głównej posiadłości tabularnych utrzymywany ma być osobny taki zbiór.

3. Postępowanie przy zakładaniu ksiąg hypotecznych.

a) Władze wykonawcze.

§. 14.

Zakładanie ksiąg hypotecznych przeprowadzać będą sędziowie powiatowi, przełożeni sądów powiatowych, miejsko delegowanych, lub ich zastępcy, pod bezpośrednim nadzorem prezydentów sądów kolegialnych pierwszej instancyi, lub wyznaczonych przez nich urzędników sądowych. Zastępcą sędziego powiatowego może być tylko taki urzędnik sądowy, który złożył egzamin sędziowski.

Jeżeliby ze względu na stan spraw, lub na urzędowe stosunki sądu powiatowego zachodziła obawa, że sędzia powiatowy w sposób odpowiedni lub w czasie stosownym założenia ksiąg hypotecznych wykonać nie zdoła, natenczas może prezydent wyższego Sądu krajowego w którego okręgu sąd powiatowy ma swoją siedzibę, czynność tę na czas potrzeby poruczyć innemu urzędnikowi sądowemu, który złożył egzamin sędziowski. Urzędnik ten przydzielonym będzie dotyczącemu sądowi powiatowemu, do tymczasowego pełnienia służby.

Do zakładania ksiąg hypotecznych dla miasta, w którem sąd kolegialny pierwszej instancyi ma swoją siedzibę, może także prezydent tegoż sądu, jeżeli to za stosowne uzna, zamiast przełożonego sądu powiatowego miejsko delegowanego powołać jednego lub kilku innych urzędników sądowych, zostających w służbie przy tym samym sądzie kolegialnym.

Urzędnicy sądowi w ten sposób do założenia ksiąg hypotecznych powołani, sprawują samoistnie wszystkie czynności, które niniejsza ustawa sądom i sędziom powiatowym przekazuje.

§. 15.

Do rozpraw ze stronami, winien urzędnik sądowy dochodzeniem kierujący, przybrać przysięgłego protokolistę.

b) Zarządzenia przygotowawcze.

§. 16.

W celu przygotowania dochodzeń, dla każdej gminy katastralnej z osobna odbyć się mających, sporządzonym będzie jak najdokładniejszy spis posiadłości w gminie położonych i ich posiadaczy; należy także przysposobić kopię mapy katastralnej, tudzież odpisy protokołów parcelowych. Względem posiadłości ziemskich tabularnych w gminie katastralnej

położonych, sporządzonym będzie osobny spis, a oprócz tego dostarczone być mają kopie mapy katastralnej z wyciągami protokołów parcelowych, te posiadłości obejmującej.

§ 17.

Dochodzenia powyżej wspomnione odbywać się mają w tej gminie miejscowej, do której gmina katastralna należy, a jeżeli zbadanie stanu rzeczy tego wymaga, na miejscu.

Dzień wyznaczony do rozpoczęcia tych dochodzeń, ogłoszonym będzie w dzienniku krajowym. Zarazem obwieścić go należy we wszystkich interesowanych i sąsiednich gminach i obszarach dworskich. Ogłoszenie to nastąpi z tym dodatkiem, że każdy, kto ma interes prawny w zbadaniu stosunków posiadania, może się zgłosić i wszystko przytoczyć, co dla wyjaśnienia lub ochrony swych praw za stosowne uzna.

§. 18.

Wszystkich wiadomych posiadaczy takich posiadłości w gminie katastralnej położonych, względem których dochodzenie stanu posiadania jest potrzebne, zawezwać należy do stawienia się, a to każdego z osobna z tem dołożeniem, aby dokumenta, odnoszące się do stosunków ich posiadania, ze sobą przynieśli.

Zawezwanie dla posiadaczy w gminie miejscowej zamieszkałych, nastąpi przez przełożonego gminy, dla posiadaczy zaś na obszarze dworskim zamieszkałych, przez zastępcę tego obszaru.

Posiadaczy obszarów dworskich tudzież posiadaczy poza obrębem miejscowej gminy i obszaru dworskiego zamieszkałych, zawezwie urzędnik sądowy dochodzeniem kierujący, pismiennie.

§. 19.

Dla zawezwać się mających bezwłasnowolnych posiadaczy, których prawni zastępcy nie są wiadomi, tudzież dla posiadaczy z miejsca pobytu niewiadomych, którzy pełnomocników należycie upoważnionych nie ustanowili, ustanowi sąd powiatowy zastępców do rozprawy, w celu założenia ksiąg hypotecznych odbyć się mającej.

W razie niestawienia się osoby zawezwanej, ustanowi dla niej urzędnik sądowy dochodzeniem kierujący zastępcę, jeżeli tego dalszy tok dochodzeń wymagać będzie.

§. 20.

Dochodzenia te odbywać się mają w obecności dwóch mężów zaufanych, wybranych przez reprezentacyą gminy, jako świadków sądowych.

c) Przedmiot i tok dochodzeń.

§. 21.

Przedmiotem dochodzeń będzie:

1. Zbadanie spisów posiadłości i map katastralnych pod względem prawdziwości i dokładności tychże, sprostowanie, gdzie należy, tych spisów i kopii map., w razie potrzeby przez przyzwanego geometrę przysięgłego.
2. Wyśledzenie praw własności i ograniczeń, którym właściciele co do wolności rozrządzania majątkiem podlegają.
3. Rozpoznawanie, które z parcel gruntowych same dla siebie stanowić mają osobne ciała hypoteczne a które w tym celu z innemi mają być połączone, nie mniej, które ciała hypoteczne właściciel w jednym wykazie umieszczone mieć chce. (§. 4)
4. Wyśledzenie znanej powszechnie nazwy ciała hypotecznego, konskrypcyjnego czyli domowego numeru, którym oznaczane bywa ciało hypoteczne lub pojedyńcze jego części.
5. Wyśledzenie praw z posiadaniem nieruchomości połączonych, tudzież gruntowych i domowych służebności takowe obciążających.

Na inne prawa rzeczowe, a mianowicie na prawa zastawu, dochodzenia te rozciągać się nie będą.

Dochodzenie tych praw, o ile nie chodzi o prawa już zahypotekowane, które w myśl §. 32. niniejszej ustawy do nowych ksiąg hypotecznych przeniesione być mają, pozostawia się postępowaniu, które według ustawy z d. 25. Lipca 1871 Nr. 96 D. p. p. zarządzone będzie.

(Ciąg dalszy nastąpi.)

Nr. 2118.

Commendatur piis ad aram precibus

1. Anima R. **Bartholomaei Pridalik**, sacerdotis dioecesis Tarnoviensis, pensione provisi, qui 25. Maji 1874. in Amschelberg in Bohemia in Domino obiit.

2 Anima R. **Jacobi Matura**, Coop. in Szaflary, qui Sacramentis moribundorum provisus, die 4. Junii 1874 in Christo obdormivit. Societati precum adscriptus.

Anima A. R. **Sebastiani Balcarczyk**, Curati in Kasina, qui die 15. Junii 1874 repente ex hac vita migravit ad Dominum, Sacramentis moribundorum provisus.

E Consistorio Episcopali,
Tarnoviae die 27. Junii 1874.

JOSEPHUS ALOJSIUS,
Episcopus Tarnoviensis.

Tarnoviae 1874. Typis A. Rusinowski, Typographi ad honores Episcopalis. Impensis Consistorii.